

A hódmezővásárhelyi Németh László Gimnázium, Általános Iskola **Természettudományos Önképzőkör** (TÖK) újabb előadója között köszönhetjük a Középkolai **MTA Alumni program**mal való együttműködésnek köszönhetően **Prof. Dr. Burián Katalint**. Az Immunológia és parazitológia szekció elnöke, intézetigazgató egyetemi tanár Szegedről érkezett hozzánk, a Szegedi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Orvosi Mikrobiológiai és Immunbiológiai Intézet munkatársaként (Szeged, 6725, Semmelweis u. 6.)

Hálásan köszönjük **BULIN INNEN ÉS BULIN TÚL – AMIT A NEMI BETEGSÉGEKRŐL TUDNI KELL** című diákközpontú, a gyerekek nyelvezetéhez, tanulmányaihoz magyarázatokkal igazodó, színes **előadását!** 2024.11.21-én a 10. A és 12. B osztályok biológia iránt érdeklődő diákjai tájékoztató előadást hallhattak a nemi úton terjedő betegségről. A HPV vírus kapcsán megtudtuk, hogy a HUMAN PAPILLOMAVIRUS már mikrosérüléseken keresztül is képes megfertőzni az elszarusodó és az el nem szarusodó nyálkahártya legfelső rétegét. Ezek között is több típus ismert: alacsony kockázati típusok: HPV6, 11 és magas kockázati típusok, melyek onkogének, azaz rákkeltőek lehetnek: HPV16, 18 stb. Ugyanakkor az ép immunrendszer 80%-ban ezeket hatástalanítani tudja. Terjedése történhet kontakt, szexuális (genitális szemölcsök: Condyloma acuminatum), autoinokuláció (kávéfoltszerű kiütés elkaparása) úton valamint szülés során a fertőzött anya átadhatja a vírust a magzatnak. Ezért is kötelezően ajánlott a HPV vakcina. Részletesen megtudtuk azt is, hogy a vakcina hogyan készül. És ezért is nagyon fontos a rákszűrés is.

A vírusok tárháza igencsak gazdag, ide tartozó másik kórokozó a HERPES SIMPLEX vírus 1,2, amik világszerte nagyon elterjedtek. Az elsődleges fertőzést életre szóló látencia (alvó fázis) követi (idegdúcokban), ami azt jelenti, hogy a fertőzés sokszor tünetmentes, de ha a folyadékkal telt hólyag megjelenik, az sok-sok vírust tartalmaz. Ez egy időre elmúlhat, de a vírus bizonyos stimulusokra (hő, étel) reaktiválódhat, és az idegdúcából visszavándorolva ugyanott kialakítja a tünetet. Nyál és váladékok útján terjednek. Ezért is kell arra figyelni, ha a szülő hordozó, akkor a ne gondolja azt, hogy a nyálval a gyermeke cumiját fertőtleníteni tudja, hiszen pont az ellenkezője. Hiszen akkor is fertőzhet, amikor nincs semmi tünet. Nincs olyan módszer napjainkban, amivel a vírus kírtható lenne.

A MOLLUSCUM CONTAGIOSUM VÍRUS, úgynevezett uszodaszemölcsöt okoz, a fertőzés igen gyakorinak tekinthető a gyermekek körében. Könnyen megtelepszik a vékonyabb bőrfelületeken, a genitáliák környékén. Rendkívül fertőző, a szexuális élet során könnyen átvihető direkt kontaktussal, fertőzött bőr-bőr érintkezésével, valamint törölközővel, kaparásával további szemölcsök jöhetnek létre.

A baktériumok közötti kórokozók között megismertük a vérbaj, azaz a szifilisz okozó, SZIFILISZ - TREPONEMA PALLIDUM baktériumot is. Borzasztó volt azt hallani, hogy Magyarországon magas a szifilisz esetek száma. Mivel a terhesség során átjutva a magzatba, súlyos magzati károsodást okozhat (magzati halál, vetélés). Ezért is nagyon fontos a terhesség során kötelező szűrés, meg kell jelenni a terhesgondozáson! Ugyanis mivel baktériumról van szó, egy antibiotikum kezeléssel megelőzhető a betegség.

GONORRHEA (KANKÓ /TRIPPER) kórokozója a Neisseria gonorrhoeae. Nőkben a fertőzés sokszor tünetmentes, ha tünetes, akkor méhnyak gyulladás, húgycső gyulladás alakulhat ki. Mivel az immunrendszer nem tudja leküzdeni a fertőzés felszállhat a petevezetékbe – krónikus kismencedei fájdalom, méhen kívüli terhesség, sterilitást eredményezve. Férfiakban az esetek 100%-ban tünetes, rendkívül fájdalmas vizezés, gennyes folyadék, „Bon jour” csepp. Hazánkban 2022-ben 1156 igazolt eset volt. A legmagasabb morbiditás: 25-29 éves korban. Budapest és környékén a legmagasabb az előfordulás 758 esettel.

TRICHOMONIASIS - TRICHOMONAS VAGINALIS esetében, ami egy egysejtű eukarióta okoz, átvihető szexuális együttléttel, közös fürdő, törölköző, nőgyógyászati eszközök használatával. FONTOS: „pingpong”, betegség, a partnert is kezelni kell!

Az élesztő gombák közül NEM KLASSZIKUS NEMI BETEGSÉG: CANDIDIASIS – PL: CANDIDA ALBICANS. Ami egy élesztőgomba és az emésztőtraktusban él, endogén fertőzést hoz létre, hiszen az anatómiai közelség miatt fertőzheti a vaginát.

NEM NEMI BETEGSÉG – BAKTERIÁLIS VAGINÓZIS θ A bakteriális vaginózis(BV) a hüvely leggyakoribb fertőzése, amely akkor alakul ki, ha a hüvely természetes bakteriális egyensúlya felborul.

SZEXUÁLIS ÚTON TERJEDŐ VÍRUS FERTŐZÉSEK: Hepatitis, HIV.

Ezúton is hálásan köszönjük az előadás megtartását lehetővé tevő közreműködést az MTA Alumni Program számára! Hálásan köszönjük Dr. Burián Katalin lehangoló előadásmódját, a gyerekeket idézve: a közérthetőség, a szakszavak magyarázata, az angolhasználat ("milyen menő volt, hogy mondta....). Igazán hálás vagyok, hogy járt nálunk és ennyire nyomot hagyott, hiszen a gyerekek azt kérdezték, mikor jön legközelebb.